

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb (szélességű) a 1888-as r. hirdetések alkalmatosságára áron vetetnek fel. Bélyeg díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Komédia vagy forradalom?

Felfordult világban élünk... Az egész életet a tudomány forrásánál, asztalánál, vagy vásárán töltött ember bölcsesége nem ér semmit. A «kiszgazda»-ban van felfedezve a bölcsesség netovábbja, az «a bizonyos kiszgazda», akit az eke mellől hurcolt el a kormány, akinek kérges munkától merev ujjai közé dugta az írótoilat: annál van ma a bölcsesség teljessége! S a mikor a kormány hallgat, az ad feleletet a kérdésre, amelyben van a mai közviszonyok jellemzése: «Komédia vagy forradalom?»

Azt mi ismerjük, mi tudjuk, mert köztük élünk, a magyar munkás mezőgazdák, akik magok is dolgoznak csekély terjedelmű birtokuk művelésén s mint ilyenek a „kiszgazda” elnevezést megérdemlik, mert valóban azok, hogy a magyar kiszgazdák a természetes józanész csakugyan faji sajátjuk és mivel az elemi iskolából kikerülve magasabb képzést nem is nyerhetnek, csakis azzal a természetes józanésszel itélhetik és ítélik is meg magán- és közélet-viszonyaikat, teendőiket, jogaikat. De aztán ezeket megis tudják úgy itélni, hogy azáltal helyes utat követni is képesek. És ez az önmagok kijelölte ut nem a kormánypárt felé vezet őköt, amelyet csak az adóbehajtásból és tulterhelésből... na meg a választási csábításokból és visszaélésekből ismernek s azután

magukra vannak utalva és Istenre, a kivel mindennap is találkoznak -- a mezőn, a természet kebelén, aki megis segíti, ha ők is úgy akarják, vagy maguk is segítenek magukon.

Hát a «kiszgazda»-nak sem észjárása, sem írásmódja, sem hajlama az, amit annak a „bizonyos kiszgazdának” újabb röpiratában ilyennek hazudnak. Mert ezt a firkát aki írta, arról elmondhatjuk, bármily ügyesen csoportosítja és rakja egymás mellé a támadó és védő okokat, nem természetes józanésszel hanem rafinált ugynevezett szophista észszel bír, aki fizetésért nyakalekeren albölcsekedik s ugylátszik ez a kenyere; de egyszersmind mint bérenc-író szivtelen, nem ismer hazafiságot, nemzeti érdeket, észvilágából ki van zárva a törvény erkölcsi bírálata s a helyes iránt való érzékelés... szól, ir, amint parancsolják és akkor, amikor uszítják, hogy csaholjon.

Ilyen «kiszgazda», aki becsülettel, törvényes érzékkel, józanésszel ily kevéssé rendelkezik: nincs a magyar gazdák közt, legyenek bár azok kisebb-nél is kisebbek.

Hol veszi hát magát ez a «kiszgazda» név alá rejtőző — csuda bogár?

Hát Magyarország kormánya — illetve Bánffy br. fedezte fel. Születik a kormány-hallgatás sötét titkos barlangjában; előáll maga is lárvásan a törvényszegés vajadásából — fogadott prókátorként. Természetrajzi neve: **I n s e c**

tum Bánffy, vagy Bánffy-anum, vagy Bánffy-bogár.

Ez igazán arczátlan teremtés de mert fizetik, mint leghűségesebb bérenc buvik aztán «kiszgazda» név alá s meri kérdezni: Komédia vagy forradalom? ... meri — mondjuk, — mert az ilyen bogárnak mint elődeinek levethetetlen sajátága a szemtelenség és az albölcsekedéssel rászedni akarás. Ez élet célja, amelyre születik; de életfeltétele is, mert erre tenyésztik... Mindezt kedvelt lehet ott, ahonnan sugallják... de annál mélyebb megvételést érdemel a törvénytisztelő, hazafiérlendő, nemes nemzetérdek iránt buzgó magyaroknak, azon számos, — a nemzet — többségét alkotó egészséges észjárású és romiatlan lelkű osztálya előtt, amit «kiszgazdának» neveznek, a melyet ama kérdéseknek s azok olytén fejtegetéseinek szájába adásával megbecsületes.

Mert a magyar nemzetnek a legmagyarabb és még mindeztideig is legromlatlanabb mezőgazdák osztálya kell, hogy megvetéssel forduljon el azon szélhámostól és utasítsa komolyan rendre, hogy alkosson jövőre tiszta véleményt a magyar gazdáról — nem úgy miként e nyomorult bérencz és gazdája. Dörgje ez az osztály, hogy az ország, még meghallja a kormány is: a kormány az, a ki igazán komédiát játszik, amikor a közviszonyok leg-

A játékok.

— Alexander Heptől. —

— A Debreczen tárczája —

Az esztendő utolsó napjaiban Vallerot apó állapota rosszabbra fordult: «Vallerot apó»-nak hívták, bárha még alig volt negyven esztendő, de hát a szenvedés nagyon megviselte, egészen megöszítette.

Vallerot apó élete példásan folyt le a hitvese és a két kis gyermeke oldalán a szerelemből nőül vett hitves és a nagyon szőke Janika, meg a nagyon barba Zsanétká oldalán. Ipart üző, szerény párisi polgár volt. De mint az édesatyját. Őt is egy gonosz köhögés ragadja el övéi köréből.

— Csak vajahogy ennek az átkozott esztendőnek az utolsó napját megérem — mondogatta. — Ha ezen túl leszek, minden mentve van; a megújuló hónapok engem is magamhoz térítenek, a tavasz pedig egészen lábra állít majd.

És a szörnyű valóság rettenetes gunyjára szőtte a terveket arra a napra mikor elmúlik az a köhögés, mely most vasánczok módjára csörömpölt a mellkasában; és sápadt, lesóványodott arczát már is a legmeszebb eső ábrándok színezték ki a türelmetlen örömrózsás pirjával.

De a legszebb pillanatban az élet lángja, mely egész lényét megvilágította, hir-

telen kialudt; és a megújult illúziók, a megcsillámlott ragyogó álmok szétfoslása nyomorultabbá tette Vallerot apót, mint bármikor volt.

Ekkor aztán az aggodalmak sötét éjszaka-kája támadt körülte, borult a lelkére.

A karácsony-estet agyon kívül akarta tölteni, — mosolygott a vidáman pattogó kandallóra az egészség után való mohó, de hiu vágyódással hajtott fel egy pohár pezsgőt, megnézte, milyen eredményre záródott le az utolsó év leitára, fontolgatta, hogy mit tehet a gyermekeiért és édes reménység töltötte el a jutalom gondolatára, melyet majd bennük talál meg.

Másnap aztán, váratlanul, még erősebben támadta meg a kegyetlen betegség. Fájlalta a mellét, a derekát, a fejét. Rettenetes megfoghatóságát érezte erejének. És Vallerot apó megint ágyba dőlt.

Szinte élettelenül feküdt immár a csaknem légmentesen elzárt szobában, ahova csak lábujjhegyen léptek be és ahol csak suttogva beszéltek. Mintha valami titokzatos nagy ugrás történt volna itt, mintha rögtönösen, átmenet nélkül, már is a zokogás zaja keletkezne körülte és már előzetesen is egy kevés abból a tiszteletből, mely a halált illeti meg.

Az esztendőből immár csak egy nap volt hátra és a mély csendességben mindenre, ami még nemrég a Vallerot párt boldoggá

tette és Janikára és Zsanétkára is, sőt még a házban levő közönyösökre is kétszeresen nehez szomorúság sulyosodott; a szomorúság, melyet az esztendő elmúlásakor érezünk, ha ez az esztendő szeretteink közül is valakit magával visz.

Mégis az anya azt gondolta:

— Szegény kicsikeim... Rólatok azért még sem feledkezhetem meg. Mind e banat, mind e könnyek között is gondoskodnom kell ajkaitok mosolyáról... Gyerünk hát!...

És Vallerotné eiment, hogy megint orvososságot hozzon és játékokat vásároljon.

Mikor anyjukat távozni látták, Janikának és Zsanétkának sejtésük támadt; és ebben az aggodalommal telt házban, mely szivecskéiket megdermesztette, ebben a szomorú házban, a hol pár nap óta vidám gyermekkorukra a közel szerencsétlenség árnyéka borult, ismét fölhangzott kristály hangjuk diadalmas zajaogása.

Édes anyjuk hat óra tájban tért haza, kezében hozva a csomagokat. Nagy élénkséggel találta Janikát és Zsanétkát a kis ebédő kerek asztala körül, szomszédságában a szobának, a hol Vallerot apó ereje rövid és sipoló lélekzetvétel között emésződött. És hogy mielőbb örömben láthassa őket, az anya azonnal így szólt:

— Nesztek, kedveskéim, ez a tietek, mulassatok, legyetek jók.

Eléjük rakta az összevásárolt ajándéko-

fontosabb, — az ország függetlenségének főfeltételeit magában hordozó kérdések mibenállása felől titkolózik; s az országot kínos bizonytalanságban tartja; de amely fátyol alól mégis kikandikál, hogy azokat a nemzetérdekek követelését kielégítőleg nem fogja megoldani. Mondja meg, hogy a kormány komédiázik, amikor azon törvényeket, melyeken élete alapszik, amelyeket már részben maga is alkotott — nem tartja tiszteletben, mert ez — kormányról lévén szó — a legnagyobb komédia, de amely, fájdalom, a haza, a nemzet trágikuma is. Am lehet hogy tragoediává válhat magára a komédiás kormányra, mert bizonyára a nép előtt, melynek legerőteljesebb zömét a »kiszgazdák« alkotják, önmaga szállítja alá a törvények tekinthetőségét, melynek aztán a kormány tekintélye és az egész társadalmi rend utána vész.

Kiáltja fülébe, hogy térjen észére a kormány és ne játszó: a forradalomra még csak emlékeztetéssel se, mert a »kiszgazdák« a legkonzervatívabb osztály, amelyet a foglalkozása is várokozásra és türelemre tanít, de érzi azt hogy »az a bizonyos kis gazda« komédiát üz vele, amidőn az ország 31 év alatti óriási fejlődésére hivatkozik, a melyben azonban a mezőgazdák ügye folyton hanyatlak s leginkább ezt szolgáltatják ki a közös vámtérülettel az osztrák haszonlesésnek, mert nyersaanyagának árát a közösséggel, lenyomja az osztrák; gyári árucikkeit a vám védelme alatt annál borsosabban sózza a magyar »kis-

gazda« nyakába; a külföldről vám nélkül beözönlő búzajármét csak az osztrák gyáros előnyére s a magyar gazda hátrányára szolgál, amidőn az ő búzája árát nyomja le stb. Érti azt is, hogy a pénz drágasága nem emelkednék, ha önálló nemzeti bank látná el a hitelt s biztosítná a nemzet hitelének is szilárd-ságát stb.

Nohát a »kiszgazda«-ban van természetesen józanész és nem lehet, nem is tanácsos félrevezetni, mert könnyen a bérencz-irók által félrevezető kormány ellen fordulhat, amit — tiszteletre nem érdemes voltát felismerve és nem hagyva többé magát rászédetni, lesszállíthat a többségből, lesszállíthat a hatalomból. Mert nem kell ide forradalom, hanem csak belátó józanész, hogy ez a kormány csak komédiázik a magyar mezőgazda, iparos és kereskedő, — általában a nemzet életérdekeivel, az ezt biztosító törvényekkel s megketli bukattania a kormányt . . . aminek csakugyan eljött volna már ideje a választók józanészre térésével.

Komédiáról tehát lehet szó, mert a kormány csakugyan komédiázik. Forradalomról azonban csak akkor lehet szó, ha a kormány a nemzet jogait védő törvény kijátszásával, mindméllyebben hajtja a nemzetet és ebben különösen a »kiszgazdák« az elkeseredésbe. De ez akkor sem csinál forradalmat, hanem felvicszi — miként 1848 ban az önvédelmi harcz rákényszerített fegyvereit.

A kormány olyan »bizonyos kis-

gazda«-féle bérencz irók kezébe adott tüzzel amidőn játszik, önmaga gyújtja fel nem a kazlat, hanem maga felett a házat. És ezt jó volna észébe venni a kormánynak s nem játszania azokkal a legszentebb magyar érdekekkel, amelyek kezébe és felelősségére bizattak.

— a —

A képviselőház ülése.

Debreczen, nov. 8.

Az izgatottság a tegnapi ülésben nemcsak nem enyhült, hanem még erősödött. Mert azután, hogy Szentiványi Árpád a Desseöffy-Bánffy ügyben ngp. rendelőtt az elnök — Szilágyi Dezső — által megengedve felszólalt és Frey Ferenc az indemnitésnapirand folyamán személyes kérdésben szólott, Endergy Gyula pedig erőteljes, szónoki lévvel előadott beszédben csoportosította a bizalmatlansági okokat, amelyek őt és társait a kormány elleni harcra kényszerítik, amit nemis hagyunk abba, amíg a czélt el nem érik: benyújtotta Makkfalvy Géza az ívet amelyben zárt ülést kérnek, mit az elnök el is rendelt s ennek folytán a Ház zárt üléssé alakult.

Makkfalvy Géza előadja, hogy miért kérték a zárt ülést. A miniszterelnök ellen a Desseöffy-estből kifolyólag az a vád intézettel, hogy a választási ügyek intézését a saját kezeibe vonta; hogy egy tisztviselőt adott szavának megszegésére akart kényszeríteni s hogy összeütközésbe jött a büntető törvény 184 és 470 §§-ainak rendelkezéseivel.

Tetézi a vádak súlyát az, hogy oly magas állás viselője ellen emeltetnek, a minő miniszterelnöké. Ez indította szólót és társait zárt ülést kérésére, hogy alkalmat adjanak az ellenzék vádjainak tárgyilagos megczafolására.

— Ne fáraszd ki magadat — szólott közbe az anya.

Kifárasztom magamat? Én? Mi jut eszedbe? — feleli Vallerot apó.

És beszél, magyaráz, kacagtatja a gyermekeit, önmaga is nevet. A játékok összevissza hányva hevernek a takaróján, valamennyit a kezébe veszi, a legkisebbel is szerez örömet és élvez örömet. Mialatt ezeket a játékokat szedgeti-veszgeti — mintha csoda történnék — megfiatalodni érzi magát. Egyszerre a keze görcsösen megrándul, a feje meginger, rohamos köhögés szakad föl melléből és megöli.

Igy esett, hogy Vallerot apó nem érte meg az új esztendő. De miután kihellette a lelkét, színeveztetett ajkain még mindig megmaradt egy mosoly. Igen, ez az ember, aki olyan sok fájdalmat türt és szenvedett, akivel olyan szigorúan bánt el a végzet, minden várokozás ellenére mosolygott. A játékok, melyek megmosolyogtatták, mint gyermeket, megmosolyogtatták a halálban is; az ami felvidította az élet küszöbén, megédesítette neki a távozást is az életből.

Babonás szokástól készítetve, rögtön el akarták vezetni a gyermekeket és a játékokat elszedve rendbe akarták hozni a megdicsőült ágyát, melyet a halál magasztossá tett. De az anya ellenezte a nagy sietséget, szinte hálatlanságnak találta azokkal a limlomokkal szemben; magában a katasztrófában is az égi jószág megnyilatkozását, a sors kedvezését érezte.

Mindenki letérdelt hát és kezdődtek az imák az ágy előtt, amelyen a bádóg katonák őrizete alatt s még mindig kezében szorongatva a paprikajancsi csilámos dolmányának egy darabkáját, nyugodtan, boldogan aludta örök álmát Vallerot apó.

kat, gyorsan összecsókolta a sugárzó arczocskákat és besietett a betegéhez.

De az ebédlöben, mikor az ajtó betevődött, milyen láz támadt! A mámor, melyet a sajátunkat kepező tárgyak adnak, mikor kicsomagoljuk, megpillantjuk, megérintjük. először a kezünkbe ragadjuk azokat; és minden egyes játék birtokba vételekor, kinekinek a saját osztályrésze megállapításakor, megújultan tört ki az elragadtatás; véget nem érő csicsérgésben, tapsolásban, kiabálásban, az apró lábacskák dobogásában nyilvánult, és a hollandi csiga, mely bűgött a padlón; és a babaagy, melyet ide-oda huzgáltak; és a generalis, a kihez nagy beszédek intéztek; és a czernás bolt, melyben a kereskedőt játszották. Egy pillanat alatt eltűnt minden felleg a parányi homlokokról.

Janika és Zsanetka most a gyermekek meenyországában voltak; nem ismertek többé más valóságot; semmit sem tudtak többé arról, a mi őket sirni készlette.

Sokáig élvezték így az újdonság varázsát; Janika komoly tekintélyességgel, Zsanetka leányos kacérsággal. Azután, mikor már el voltak telve a zsákmannyukkal, szükségét érezték, csak úgy, mintha nagyok volnanak, a fitogtatásnak. Janika a konyhába akarta cipelni a saját játékeit, de Zsanetka így szólt:

— Nem, a kedves apának kell megmutatnunk.

És mindent összeszedve kicsiny karjaikba, lihegve, mint a ki nagy munkát végez, bájosan egymáshoz simulva mentek az ajtóhoz, hátukkal döngöttek, sarkukkal verdeték, hogy kinyíljon számukra.

— Ti vagytok? — szólt ki az anya a félig nyílt ajtón — ne jöjjetek be, menjetek innen.

— De nem, mama, a kedves apánkat karjuk látni — felelte Zsanetka, badd lássa is a játékeit.

— Igen — tette hozzá Janika — hogyan tudná különben, hogy milyen sok szép mindent adott nekem!

— Nem, kedveském, apátok most nem ölhet meg titeket, meg nem foglalkozhatik a játékaikkal. Menjete, menjete hamar, szegény kicsikém.

Ekkor azonban gyöngé hang emelkedett a szoba háttérében, ijeszte messzeségből jött ez a hang:

— Julie, mi az? . . . De igen . . . de igen . . . csak jöjjenek.

És könnyekkel a szemében bocsátotta az apa magához a sugárzó gyermekeket.

Ott állnak az ágy előtt, Vallerot apó pedig felkötököl a vánkosán. Meg akarja csókolni őket. De megpillantja arczát a tükörben és megijed magától, lesoványodott, berosztás szakállal borított vonásaitól, megvékonyodott hosszú nyakától, lángoló szeméitől; elhagyja a csókot. Felhívja azonban őket, olyan hangon, mely még tud gyöngéd lenni, oh, de milyen gyöngéd, hogy rakjanak le mindent mellé.

— Ez itt a tied, ugy-e Janikám? Ez meg a tied, Zsanétkám? Nagyon szép, látom, meg is vagytok elégedve . . . No, csak legyetek jók, jövő esztendőre még szebb játékokat kaptok . . . Hogyan, Janikám, nem tudod, hogyan kell egzerciziroztatnod a zuávjaidat, meg a tüzéredet? . . . És már elszakítottad a paprikajancsid zsinórját? . . . Várj csak kicsit, mindjárt megcsináljuk.

És Vallerot apó elgyengült kezeivel, a téovázó, reszkető kezekkel, a már jóformán halott kezekkel megigazítja, életre támasztja a paprikajancsit, mely ráfintorítja vigyorgó arczát. És a kereskedő szorgosságával veszi szemügyre a czernásbolt minden egyes dobozának a tartalmát is.

— Minden megvan, édes Zsanétkám, csak aztán gondos légy . . . Korán kell rendet tanulnod!

Bánffy báró miniszterelnök. E kérdésben már egyszer jónak látták zárt ülést kérni. Akkor is az volt a nézete, hogy zárt ülés tartására nincs szükség s az ellenzék igazat is adott neki azzal, hogy hetekig nyilvánosan tárgyalják a kérdést, Tegyük ezt tovább is nyilvánosan; neki semmi oka nincs, hogy a nyilvánosság elől elvonassék. Nem ismeri el jogosultságát annak a vádnak, hogy ez ügyben jogtalanságot vagy törvényteleniséget lehessen konsztatni. Nem is foglalkozik magával a kérdéssel, csak arra a vádra, hogy a választási ügyek kivonattak volna a belügyminiszter hatásköréből, tartja szükségesnek megjegyezni, hogy az 1874: XXXIII. t. cz.-nek egyetlen oly szakasza sincs, melyben hatásköréből kifolyólag ne a belügyminiszter intézkedett volna. Nem tagadja, hogy a választásokkal összefüggő politikai természetű ügyekben, mint a szabadelvű párt vezére (Hosszantartó lelkes éljenzés) teljesítette ezzel összefüggő kötelességét, de ebben semmi sérelem nincs, azért szívesen viseli a felelősséget. Maga Lukács Gyula konsztatálta tégnak, hogy Dezsőffyvel szemben semmiféle megtorlás nem történt. — Ezért sincsen helye zárt ülésnek. (Élénk helyeslés jobbról.)

Lukács Gyula személyes kérdésben kijelenti, hogy ma is azt mondja, hogy Dezsőffy Emilnek szolgabírói állásában baja nem történt, de presszió és fenyegetés igenis használtatott ellene. Kijelenti azt is, hogy hite szerint, ha Dezsőffy vagyontalan, szegény ember lett volna, úgy ma nem lenne szolgabíró.

Tiszta Kálmán zárt ülés tartásának maga sem látja helyét. Makfalvy beszédére megjegyzi, hogy tegnap nyilvánosan kiderült, hogy becsületszó megszegésére semmi felszólalás nem történt s hogy még a választás előtt meg lett nyugtatva a fősolgabíró az iránt, hogy bármit tesz is, semmi rossz következése nem lesz.

A kérdések már hetekig megvitattatván, valóban nem érti szóló, mi szüksége lehet zárt ülésnek.

Tiltakozik az ellen, amit közbekialtásként mondtak, hogy vakon követjük a miniszterelnököt.

Követjük igenis az önk támadásai dacára, míg az az ember marad, aki ma (Hosszantartó lelkes éljenzés jobbról), mert nyugodt szemekkel nézünk a reá és önkre s látjuk, hogy hazánk érdeke mit követel. A miniszterelnöknek mint pártja vezérének éppen úgy joga van a választási ügyekre törvényes befolyást gyakorolni, mint bármely párt vezérének. Egy közbekialtó azt mondta, hogy abszurdum, amit a miniszterelnök mondott. Szóló nézete szerint az az abszurdum, ha egy kisebbség rá akarja erőszakolni akaratát a többségre. (Hosszantartó zajos helyeslés)

Gulner Gyula megjegyzi, hogy a választásokra gyakorolható törvényes befolyás a belügyminiszterre van bízva, az tehát, amit a miniszterelnök tett, csak törvénytelen befolyás lehetett. Nem vonja kétségbe a miniszterelnök azon jogát, hogy mint a szabadelvű párt vezére a választások iránt érdeklődjék, de nem miniszterelnöki minőségében s ne hatósági közegekkel elégíttesse ki a kíváncsiságát. Mikor a fősolgabíró kijelenti, hogy szavát adta az ellenzéki jelöltnek s a miniszterelnök ezután is ismételve kijelenti, hogy súlyt helyez arra, hogy a fősolgabíró a hivatalos jelöltet támogassa, ebben nagyfokú fenyegetés van arra, hogy az illető tántorodjék el adott szavától.

Ha Tisza tiltakozik az ellen, hogy a kisebbség ráerőszakolja akaratát a többségre, ebben igaz van, de ennek az a feltétele, hogy a többség a nemzet igazi többsége legyen.

Perczel miniszter ismételve kijelenti, hogy mindaz, amit a választási törvény a belügyi hatáskörbe utal, azt a belügyminiszter hajtotta végre. Egészen más a pártpolitikai szempont. Aki nem akarja látni a kettő között a választóvonalat, annak hiába való minden kapacitálás.

Hogy miért kérték a zárt ülést, valóban nem érti szóló, de azt hiszi, az illetők maguk

sem tudják. Más céljuk nem lehet, mint az, hogy buzzak az időt ily módon is, miután már szónokaik fogytán vannak. Szóló sem célját, sem szükségét, de még csak hasznosságát sem látja a zárt ülés tartásának s a parlamentáriszmus érdekében figyelmezteti az ellenzékét, hogy a zárt üléssel való játékkal hagyjanak fel.

Gajári Ödön utal arra, hogy a Dezsőffy-üggyel már hetek óta foglalkoznak. A miniszterelnöknek már első felszóalásával az úgy egy az érdemet, mint a lovagias fel-fogást illetőleg teljesen be volt fejezve. Ennek dacára mesterségesen tartottak lenn tovább is ezt az ügyet, mire végre Dezsőffy nyilatkozata folytán világosan áll, hogy minden vádjuk alaptalan s csak annyi történt, a mihez Bánffy bárónak éppen oly joga van, mint Károlyi Sándor grófnak, hogy ha politikai befolyását érvényesíteni akarja, beszél az illető faktorokkal. A miket a tulsó oldalról a választási visszaélések ellen beszélnek, azok mögött jelentékeny mértéké rejlik a hipokrizisnek. (Közbekialtások: Ezer!) Önök jól tudják mily hasznuk van ebből a támogatásból, melyben az egri érseki aulából részesülnek. (Élénk helyeslés jobbról) Mi elismerjük, hogy a választások bizonyos költségbe kerülnek, hogy támogatásban részesül egyik-másik jelölt. Önök tagadják azt, csakhogy mégis igéybe veszik mindenütt. (Közbekialtások: A magunk pénzén!)

Szónoknak szándéka nyílt ülésben fejtegetni ezt a kérdést s akkor tanúzásra fogja felhívni Károlyi Sándor grófot, — a kinek pártja iránt való áldozatkészsége ismeretes, — vajon a választásoknál a párt minden tagja a saját pénzt költötte-e. (Zajos helyeslés jobbról. Közbekialtások: Hát a három millió.) Nem tudja, három millió volt-e vagy mennyi, megjegyzi azonban, mihelyt tételesenként öszintén feltárják azt, hogy honnan kerültek azok a nagy költségek, melyekkel szemben főleg a néppárt ellenében a ml eszközökön elégteleneknek bizonyultak, mi is készségesen számot adunk a magunk választási költségeiről. Mert a mily tisztelet és elismerés illeti Károlyi Sándor grófot vagy Wncsekheim grófot, hogy lehetővé tették azt, hogy szegényebb tehetséges társaik is bejuthassanak a parlamentbe; s ha joguk van a kath. klerus nemcsak belföldi, de alkalmasint külföldi tagjainak is a néppárt költségeihez hozzájárulni, éppen oly tiszteletreméltó egyen ségek szolgáltatották a szabadelvű pártnak a választási célokra szükségeseket s azokhoz nem tapad semmiféle visszaélés. Visszatér ezután szóló magához a kérdéshez és megjegyzi, hogy az ellenzéknek, mely feltette magában, hogy a szóban forgó ügyet a korona előtt gyanus színen tartja, igaz van, ha zárt ülést kér. Nekünk semmi okunk nincs a nyilvánosság elől elzárkózni ennélfogva nem tartjuk szükségesnek a zárt ülést. Élénk helyeslés jobbról.

Károlyi Sándor gróf. Ha előtte szólo tudni akarja, mik azok a költségek, a miket mi választásokra kiadtunk, erre szívesen ráálánánk, ha a többség is megtenné ugyanezt. A mi Gajári azon megjegyzéséi illeti, hogy szólónak éppen oly joga van, mint Bánffynak, a választási faktorokkal szóba állani, ez igaz; megjegyzi azonban, hogy neki Gajárral semmi oka nincs szóba állani, (Zajos helyeslés balról)

Gajári Ödön személyes kérdésben válaszolja, hogy ő csak annyit mondott volt, hogy Károlyi grófnak joga van tiszteletet s elismerést követelni pártfeleitől, a kiket támogatott. A nemes gróf, úgy látszik, azt hiszi, hogy politikai ellenfeleitől is joga van van tiszteletet követelni. Ehhez csak annak van joga, ki értelmileg rászolgált (Hosszantartó zajos helyeslés jobbról.)

Károlyi Sándor gróf kijelenti, hogy arról a mit Gajári mondott s ami úgy látszik, viccz akart lenne, majd külön beszélünk, (Zajos helyeslés balról)

Elnök figyelmezteti a ház tagjait, hogy őrizzék meg a nyugalmat s ne fedjék hogy képviselőtársaikkal állanak szemben.

Szentiványi Árpád megjegyzi, hogy Károlyi egész életében érdemet szerzett

a haza iránt. Ha Gajárinak ily érdemei lesznek, kalapot fog emelni előtte. A Dessewffy-ügyben a miniszterelnök vádolt. Ezt a dolgot elsimulni nem engedhetik. Szükség van a zárt ülésre, mert ehhez az ügyszöz az ellenzéki képviselők nagy része már nem szólhat. El kellett mondani azokat, amik itt elmondattak, hogy tudja a miniszterelnök, vajon méltó-e még arra a hejyre, melyet elfoglalt.

Szalay Károly szükségesnek tartja a zárt ülést, mert a Dessewffy-ügy aktái még nincsenek lezárva, s nem is lesznek, amíg a megtorlás be nem következik.

Molnár János nem járul hozzá a jelenlegi személyes vitához, csakis fájdalomnak ad kifejezést a fölött, hogy oly kiváló férfit, amilyen Károlyi Sándor gróf (Élénk eljenzés balról.) bántalmaztak s hogy Gajári insinüációját visszautasítván, kijelentse, hogy azon eltörpülő csekély összeghez, melyet a néppárt tisztán alkotmányos költségekre fordított, egyetlen egy külföldi pap sem adott semmit. Evárja (Gajáritól), hogy erre nézve nevekkel fog előállani.

Elnök kijelenti, hogy az ülés ideje eltelt a nélkül, hogy határozat hozatott volna azon kérdésben, van-e ok zárt ülés tartására. Nyílt ülésben fogja szóló az ülést berekesztetni, megjegyezvén, hogy a kellő formában a kérdés ismét fel lesz tehető.

Az elnök beszéde közben belép a terembe Bánffy báró miniszterelnök. Felkiáltások balról: Ki vele. Mit akar itt! Hosszantartó zajos tiltakozás jobbról.

Ivanka Oszkár az elnök nyilatkozatába belenyugvását kijelenti, de egyszersmind azt is hogy a tárgy további megbeszélése véget: h o l n a p i s m é t z á r t ü l é s t k é r n e k.

Az ülés 2 óra 10 perczkor ért véget.

Szobrot a királynénak.

(Felhívás hazai tanítótagunkhoz.)

Szóló most édes hazánk minden tanító-jához és tanítónőjéhez, azután minden magyar nőhöz és végre minden serdülő magyar leányhoz.

Százezrekbe kerülő szobrot emel az undokul meggyilkolt magyar királyné emlékének Magyarország fővároca, Budapest.

Gazdag és szegény, ezekkel és kicsiny számu fillérekkel járul ehhez, ép úgy gyermek és agg, férfi és nő.

Es e hozzájárulás mind-mind egybeolvad egy csodaszép, finom márványszoborba, mely századokon át hirdetni fogja, hogy egyszer volt egy magyar királyné, a ki szeretete ezt az elárvult magyar nemzetet, vigasztalta ketségbeesésében, reményt adott neki, hogy a sötét, bubánatos jelenből virágzó jövőbe virrad: hogy nagy lesz a nagy nemzetek között.

Az erzelem és értelem egyesülése hozta létre, hogy hazánk fővárosában alig egy hónap alatt fél millió gyűlt össze drága királynénk szobrára.

Ez szép, ez fenséges! Amde a vidék is épp úgy, vagy talán még jobban érzi, tudja, mi volt neki és nemzetének e nő, a gyász a leveretés és az iszonyu lealáztatás napjaiban.

A vidék is követeli fájdalomában azt az enyhülést, vigaszt adó tudatot, hogy bálványozott királynőjének életnagyságu szobrát láthassa mindig, örökké: nem halt meg, néz-zétek, hiszen itt van és itt a miénk, nem veheti el tőlünk senki.

Szobrot hát a királynénak, nemcsak a fő, nemcsak a nagyobb városokban, hanem mindenütt, minden városban, minden faluban, minden háznál.

Mi, kiknek nem telik márványra, bronzra, állítsunk szobrot a királynének »élszobrot! Mi tanítók, kik hivatva vagyunk növendékeink szívében a hála, kegyelet, hazaszeretet s nemzeti érzület csiráit ápolni, jó példával járjunk elől,

A királyné szerette a virágokat és különösen királynétársát a rózsát, Görögországi nyári lakásának homlokzatán Heine verse diszlik:

Venn du eine Rose sichst,
Säg' ich lass sie grüssen!

És benn az udvaron ötvenezer faj rózsá diszlett!

Ültessünk mi tanítók és ültetessünk növendékeinkkel rózsafat Erzsébet magyar királyné emlékére, ez legyen mindnyájunk előtt az ő szobra, az ő »élszobor.«

Szebbet ennél a szobornál nem farag a világ összes szobrásza sem!

És a rózsá már magában véve is a szeretet jelképe. Vajjon ezt az angyali ezt a szerető szívű királynét jelképezheti-e bármi igazabban, mint a rózsá?

Meggyőződésem, hogy ezt a szobrot mindnyájan kegyelettel, szeretettel fogjuk apolni.

Kalocsa Róza.

Táviratok.

Az osztrák képviselőház üléséből.

Budapest, nov. 9. A Debr. er. táv. Javorski kijelenti, hogy a lengyelek Ausztriában találtak meg nemzeti életük védbastóját éppen azért szilárdul és híven ragaszkodnak Ausztriához és megtesznek mindent Ausztria hatalma és tekintélye érdekében, nem önfentartási ösztönből, hanem haladatosságból.

A ház többsége a legmélyebb fölháborodással hallotta Schönere nyilatkozatát. — Hallatlan, hogy a monarchia szívében, a fővárosban így beszéljen valaki. — E szavakkal szemben üres frazisznak kell mondani azt az állítást, hogy a többség a szétromboláson dolgozik. A többség azt akarja, hogy béke legyen a nép között, de egyenő jogokat is akar. Az olyan beszédek, amint Schönere képviselő volt, nem mozdítja elő a békés állapotokat és nem válnak javára a monarchia hatalmi állásának.

Schönerer Bismarcot idézte, jóllehet Bismarck elnemes indulattal viseltetett a lengyelek iránt. Ha Bismarck élne és hallotta volna Schönere beszédét, bizonyára kellő módon rendreutasította volna Schönere. A lengyelek készek a parlament jogait megoltalmazni. De nincs közjog köteleesség nélkül. Juliusban a lengyelek a parlamenti elintézés mellett voltak. A parlament ezt nem tette meg, ami arra kényszerítette a kormányt, hogy a 14 § alapján intézkedjék. (Éljezés.)

A szónokot a miniszterek és számos képviselő üdvözlé.

A Dreyfus ügy.

Páris, nov. 8. (A Debr. ered. táv.) Az igazságügyminiszteriumban ismét híre jár, hogy Picquart legközelebb szabadon bocsátják. Labori ugyan erre vonatkozólag semmi bizonyosat nem tud, de azt hiszi, — hogy Picquart szabadonbocsátása legközelebb már várható. — A Gaulois Picquart szabadonbocsátásának hírért egészen tévesnek mondja.

A filippi szigetekről.

Madrid, nov. 8. Manilai távirat szerint az amerikaiak és spanyolok közt létrejött meg egyezés alapján Manila és a Viscaya-szigetek között újra megkezdődött a parti hajózás.

Negros szigetén (Filippi-szigetcsoport) lázadás tört ki. — Segédcapatokat küldtek ki a szigetre.

Anglia készülődései.

Páris, nov. 8. (A Debr. ered. táv.) A lapok konstatálják, hogy a parlament, úgy látszik, hajlandó a Fasoda-ügyben nagyobb vitákat melőzni. A Gaulois felszólítja a képviselőket, hogy az interpelláció fölött való vita során kerüljenek mindent, a mi alkalmas lehetne a tárgyalás elmérgesítésére, a brit jingoizmus lángra lobbantására és a már elintézettnékinthető konfliktusnak újból való feléllesztésére. A lapok nem hiszik, hogy Anglia mozdulatai egyedül Franciaország ellen irányulnának, hanem valószínűleg Európa megfélemlítésére.

H I R E K.

„Distingváljunk.“

A tisztelt kormánypart egyik helybéli orgánuma, a »Debreceeni Hírlap« ezalatt a cím alatt tisztelt mag kritikájával a vasárnapi népgyűlésen elmondott, pár percig tartott beszédemet. De hogy mennyire rosszul distingvál az érintett közlemény t. írója, mutatja az, hogy en az általa számba adott szavakat nem használtam. Én a hiteles gyorsírói feljegyzések tanúsága szerint ezt mondtam: »hadd tudja meg az egész ország, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának tegnapi megalázó határozata hamis, hogy Debreczen népének mi a valódi akarata; hadd menjen a két felirat együtt az ország törvényhozásra elé, hadd lássák, hogy melyik képviseli Debreczen népének igaz akaratát, hadd legyen ott a hivatalos határozat és a mienk.« Méltóztassék tehát a közlemény t. írójának jól distingválni. Mit akar a szombati városi közgyűlés 23 szótöbbséggel hozott határozata? Megakarja rendszabályozni a parlamentet: sürgeti a clotture-t. — Merem kérdeni a t. többség minden egyes tagjától, hiszik-e, hogy Debreczen polgársága, a melyet hivatalosan képvisel, ugyanezt akarja? Sőt, hogy igazán helyesen distingváljunk, valljak be őszintén, nem azért kellett-e ezt a szombati dolgot megcsinálni, mert azzal a vasárnapi népgyűlés batását akarták ellensúlyozni? Ha a t. kormánypart nem a népgyűlés ellen akart volna előre is demonstrálni a maga rohamos cselekvésében nem felejtkezett volna meg a törvényhatósági bizottság korábbi határozatáról, melylyel az 1896. év május hó 26-án tartott közgyűlésén Sopronvármegyének a mostani határozatával azonos tartalmú átiratát félretette. — A mit még a »Debreceeni Hírlap« a rögylagos kritikája a szájhösködésről és nagyhangú fraziszokról beszél, azzal szemben minden elfogulatlan debreczeni ember, aki engem ismer, bizonyíthatja, hogy egyik sem kegyrem, és magam pedig nagyon köszönöm a szeretetreméltó bókot, de ha a műveltség egyik kriteriuma a politikai meggyőződés változtatása: akkor én szívesen bevallom — nagyon műveletlen ember vagyok. S hogy ezt mindjárt be bizonyítsam, elkövetem azt a gorombaságot is, hogy a másik t. kormányparti közlönynek a »Debreceeni Ellenőr«-nek a szombati városi közgyűlésen mondott beszédemre tett megjegyzéseivel szemben, a melyek szerint én hibásan állítottam volna azt, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósága az önálló vámtérület mellett mar egyszer állást foglalt, — egyszerűen rámutatok az 1896-ik július havi rendes közgyűlésen 121/7147 bkgy. sz. a. egyhangulag hozott határozatra, mely szerint a törvényhatóság Győr városnak a gazdasági kiegyezés alkotmányos és Magyarországra nézve kedvező tárgyalásának meghiusulása esetére az önálló vámtérület és nemzeti jegybank felállítására érdekében a kormányhoz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal partolta. Ebből mindenki előtt világos lehet, hogy kinek az emlékezete homályos.

dr. Bakonyi Samu, s. k.

* **Rendkívüli közgyűlés a közvilágítás ügyében.** A közvilágítás jövődó módját és kezelését mihamarabb meg kell már állapítani, mert ugyancsak közeledik Augsburgi légszeszipar társasággal kötött szerződés idejének a vége. Az ügy összes fontosabb iratai kinyomtatva a biz. tagok kezében vannak; csak ki kell tüzni e nagy horderejű ügy tárgyalását valamelyik közgyűlésre. Mint értesülünk, számos bizottsági tag (addig már husznál többen írták alá) arra fogja kérni gr. Dégenfeld József főispánt, hogy tekintettel a tárgy évtizedekre kiható jelentőségére, azt ne a novemberi rendes közgyűlés napirendjére, hanem e célból decemberben külön tartandó rendkívüli közgyűlésre tűzze ki.

* **Igazgató változás.** Tárkányi Péter a debreczeni róm. kath. elemi iskolák és Theresianum árva-ház igazgatója — mint már említettük — e hó elején megvált ezen állásától, amennyiben saját kérelmére a nagyváradi egyházmegyében fekvő gróf Wenckheim Frigyesné kegyuraságához tartozó kigyósi plébániát nyerte el. Akik ismerték, bizonyára fájjalják a köztisztviselőben álló erélyes ténfőú távozását. A megüresedett diszes állásra, Molnár Kálmán Dezsőt, a helybéli plébánia érdemes káplánját nevezte ki, akinek ezen előmenetelében az igazi érdemeket látjuk jutalmazva. A mintaszerűen szerény, de tudós fiatal igazgató már megkezdte az iskolák vezetését.

* **Az orvos gyógszerész egyesület f. hó 12-en d. u. 5. órákor helyiségében havi ülést tart.** Tárgy: Dr. Csikos felolvasása. Indítványok. Betegbemutató.

* **Az orsz. színészegyesület** a Bényei István igazgatása alatti időkől sok olyan becses művészeti ereklyének jutott birtokába, melyek az 1890-ik évben Budapesten tartott országos színészi kiállítások még nem voltak felfedezve s így nem is lehettek kiállíthatók. Ezeket most két tádába csomagolva elküldötte H a t v a n i Károly volt színigazgató Budapestről. Azonban azoknak érdekes tartalmát csak f. hó 20-án veszi a bizottság rendezés alá, mert a 19-én tartandó emlékünepegy a keresk. akadémia palota dísztermet lefoglalva tartja.

* **Árverés Krivány lakásán** A szomorú hírre vergődött aradi árvapénztáros butorait és házberendezését a napokban ogja elárvereztetni a varmegye. Az árverés tüzte ki az aradi kir. járásbírósg szerdára tüzte ki november 9 ikére. A licitáció a bíróság megbízásából Ortutay Antal végrehajtó fogja vezetni s a vármegyét Szathmáry Béla dr. helyettes főügyész, Kriváynét pedig Fényes Kálmán dr. ügyvéd fogja képviselni. Az elárverezendő holmik között, mik összesen 200000 frtra vannak becsülve, a legbecsesebb Krivány híres könyvtára, melynek becsértéke 10.000 frt. Pompas börtokokban, aranyozott díszkötesekhen ott vannak az összes klasszikusok és hlresebb modern írók, mindenik a maga nyelvén: magyar, német, angol, francia és olasz művekk van tele a két nagy szekrény.

* **Mikor a férj otthon van.** Horvátországból, Drenovczi községből írja tudósítónk: Bertics Fülöp idevaló gazda feleségét kikapós menyecskének ismerte az egész falu. Csak éppen az ura nem tudott róla. Legutóbb Vanjár Mátyás forgolódott sokat a szép asszony körül. Tegnapelőtt éjjel is Berticsék háza körül ólalkodott. Azt hitte, hogy a gazda nincs odahaza és ez vakmerővé tette. Bekopogtatott az ablakon, a hol a szép asszony aludt.

— Milicza, én kopogok. Hozzád jöttem. Nem jöttél valasz a szerelmes szavaira, s ki türelmetlenül ismételte meg kívánságát.

— Milicza, ne aludj, mert en vagyok itt.

— Jövök, hangzott belülről egy hang és Vanjur várt az ablak alatt. Vesztere tette

mert a férj hallotta meg a szavát. Ki is jött egy fejszével és az udvari fejet szó nélkül kettéhasította. A gyilkos véres tette után önként jelentkezett a csendőrségnél.

* **Elütötte a vonat.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap este a hatvan-utca végén levő sorompónál. Tóth Terézia debreczeni lakosnő, daczára annak, hogy a sorompó le volt eresztve, mégis át akart menni. A mint azonban a sínre lépett abban a perczen robogott el a nádas vasút, mely a szerencsétlen asszonyt elütötte. Súlyos sebekkel borítva eszméletlen állapotban vitték a kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. Folygógyulásához kevés a remény.

* **A kanyaró Budapesten.** A fővárosban kiütött a kanyaró járvány. Eddig 1800 megbetegedést történt. Négy kerületben az összes iskolákat bezárták. A kormány legközelebb megteszi a legmesszebb menő óvintézkedéseket.

* **A patak halottja.** A Kisterpest község határában folyó kicsi Reu-patak iszapos habjaiból egy ujszülött csecsemő feloszlásnak indult holttestet halásztak ki játszó gyerekek. A pici halott fején tátongó sebek voltak, keze kékre volt verve. Az orvosok megállapították, hogy erőszakos halállal mult ki. A halottnak anyát ayomozzák.

* **A kalocsai Krivány.** A kalocsai árvapénztárnál nagy sikkesztas történt, A sikkesztó Jelenszky Gyula árvapénztári könyvelő, ki bűnének elkövetése után magajelentkezett a törvényszéknél és bevallotta bűnét. Jelenszkyt nyomban tartóztatták és azóta vizsgálati fogságban van. A rendes pénztár-vizsgálattal Kompóth Kalman asszisztens volt megbízva, ki azonban soha semmiféle rendtelenségnek nem jött a nyomára. Oka ennek az lehet, hogy Jelenszky igen ügyesen hemisította a könyveket. Eddig 31.000 forint hiánynak jöttek a nyomára. A legutóbbi ellenőrző vizsgálatnál már konstataáltak egyes rendtelenségeket, miért Jelenszkyt fel is függesztették állásától, Kiderült, hogy a hagyatéki tárgyalásoknál visszaéléseket követett a könyvelő Munkájáért a feleket megszarolta s főleg a kiskorúakat pénzt nem szállított be a pénztárba, hanem zsebre vágta. Hogy mennyi az elkövetett pénz mennyisége, a bizottság lesz hivatalosan kideríteni.

* **Barisch szülei.** Laából írják: Az államügyesség, mint mondják, vádat tett a pestiben meghalt Barisch laboratorium szolgálati ellen. A fertőtlenítésnek mindketten ellenszolgáltak, az asszony pedig hamis bevallást tett, mikor a kerületi orvos fia gyanus ruháiról kérdezősködött.

* **Garázdalkodó hadnagy.** Koloneából táviratozzák a lemergi lengyel újságoknak: Ismeretes, hogy a mult héten egy dragonos kapitány kardjával orvul kettéhasította Ruckenstein koponyacsontját s a szerencsétlen ma sebébe belehalt. A kapitány a Hotel Centralban olyan modorban lépett fel, hogy a szállótulajdonos fia, Ruckenstein, protestált az ellen. A kapitány kardot rántott, és mint a halálözön bizonyítja, megölté még pedig orvul a fegyvertelen fiatalembert. Hogy a katonaságnál miként vélekednek az ügyről, még hír nem érkezett Kolomea kerületi képviselői a reichssathban interpelláció tárgyává teszik az esetet.

* **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó gyermeknek, testvérnek, unokának Zsuzsikának f. hó 8-án d. e. 10 órakor, életének 18-ik évében 4 évi betegség, de különösen 3 heti súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytat. — Kedves halottunk hült tetemei f. hó 10-én d. e. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szer-tartása szerint a Perczes-utca 3. számú házunktól, nagytemplomban tartandó gyász-ima után a Péterfia-utczái temetőbe örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel megívjuk. Debreczen, 1898. november hó 8. Bánatos szülei: Polgár Váradi József és neje Bedő Zsuzsanna. Testvérei: József, Julianna, Béla Lajos és Gyula. Nagyanyja: özv. Övári

Ferenczné szül. Boda Erzsébet. Béke lengien porai felett! A temetést Góbauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Háztulajdonosok figyelmébe.** Felbivatnak a C apó és Peterfia-utczai háztulajdonosok, hogy az új házzsámblakért darabonként fizetendő 1 frt 25 krnyi összeget a ma naptól kezdve az I-ső ker. kapitányságnál fizessék be.

* **Elítélt lelkész.** Metzából táviratozzák nekünk: Az idevaló büntetőbírósa két heti fogságra ítélte egy katólikus lelkészt, amiért a szoszékről ezt mondotta:

— Ha a katonák ezen a héten visszaternek a gyakorlatokról, vigyázatok pénztárczáitokra és gyermekeitekre.

Az eset nagy feltűnést keltett.

* **A hőmérő áldozata.** Ma d. e. egy igen mérsékelt eleganciával öltözködött ur akart öngyilkos szándékkal Budapesten a Margithidról a Dunába ugrani. A boldogtalan ember néhány arra menő ur megakadályozta végzetes szándékának végrehajtásában. Le-fogták és átadták az őrálló rendőrnek. — A szomorú szándéku ember megadással türte sorsát s csak nehé-néha sóhajtott fel végtelen keserűséggel: Oh, az a nyomorult Celsius! A derék rendőrnek soha Celsiussal nem volt dolga, így nem is ertette az öngyilkos jelölt kifakadását, de azért jólelkűen odaszólt:

— Csak jöjjön velem! Majd elbánuink mi azzal a Celsiussal, csak tessék az atrecét bemondani

Azzal fogta s bevitta a közpon b. Ott egy szelid r. fogalmazó vette vállatára.

— Mért akarta magát elemesztetni?

— Celsius az oka uram, csakis Celsius

— mondta a kérdező felűnő izgatottsággal.

— Celsius? Nem értem.

— Pedig olyan egyszerű: a hőmérő, a higgany 17 fok meleg. Oh ez poraszto! Vegem van! Engedjenek meghalni.

A fogalmazó csillapítani igyekezett a desperátus urat.

— Csak nyugodtan, barátom, ön kissé betegnek látszik, majd bivatok orvost.

— Nincs nekem semmi bajom. Csak az a nyomorult termométer Ah, nem bírom tovább nem bírom!

Azzal felugrott s el akart rohanni, de a fogalmazó visszatartotta.

— Nyugodtan barátom, majd mindjárt hozatok egy kocsi s átvitetem a János kórházba.

— A János kórházba? Hsz ott a megfigyelő osztály van.

A fogalmazó nem válaszolt.

— Ah! — kiált az izgatott ember, — ön azt hiszi, hogy én örült vagyok! Haha! Téved uram, téved.

— De hát mi ön tulajdonképpen?

— Hogy mi vagyok? — kérde a legsavanyubb arckifejezéssel, — fa- és szénkereskedő vagyok. Ennyi az egész. Érti most már?

— Azaz hogy...

— 17 fok Celsius november 7-én! Hát megélhet ilyen hófok mellett egy fa- és szénkereskedő? Hát még mindig csodálkozik rajta, hogy meg akartam magam ölni?

A fogalmazó megszünt csodálkozni és lezárta a jegyzőkönyvet.

* **A kereskedő társulat gyűjtése.** Erzsébet királyné szobrára és a kereskedelmi akadémián létesítendő Erzsébet királyné ösztöndíj alap-javára eddig adakoztak. Áron Miksa 40 kor. Áron Manó és Tsa 20 kor. Bechert Manó 10 kor, Edhm Ferencz 4. kor. Bayer István 2 kor. Debr ker társulat 500 kor, Termény és áruraktár 50 kor. Doszdoly óános 8 kor. Dapcs Mihály 5 kor, Dörschlag Konrad 2 kor. Erber és Fleischman 50 kor. Fenyéri Zádgr Lajos és neje 50 kor. Falk Lajos 20 kor. Falk Armin és Tsa 20 korona. Fischer Testvérek 15-80 kor. Frater Gyula 6 kor. Fekete N. 2 kor. Fischer Lipót 2 kor. Gőnberger Ignác 4 kor, Gyarmathy József 2 kor. István gőzmalom társulat 500 kor. Kovács Mihály 20 kor. Kuncz József és Tsa 10 kor. Kuncz Elek 10 kor. Kontsek Géza 6 kor. Kernács Gyula 6 kor. kornhoffer József 5 kor. Lukács Armin 20 kor. Leonhard Albert

2 kor. Mayer Emil 10 kor. Münch Gusztáv 5 kor. Mayer János 4 koé. Maurer Frigyes, Miskolczy Nandor, Neubauer Sándor 2-2 kor. Polgári tak. és segélyszövetkezet 20 kor. Rigó Alfons, Shénes Károly 2-2 korona. Sesztina Lajos 25 kor. 2 fil. Szent Királyi Tivadar 20 kor. Sziift Aladár 4 kor. Soós János 1 kor. Társaskör 20 kor. Tikos István 2 kor. Vecsey Zoltán és neje 50 kor. Weisz Lévy 20 kor 2 fil. Weszter István 10 kor, Wilhelms Emil 2 kor összesen kor 1594 80 fillér.

* **Kassán,** a felvidék ezen szépen emelkedő városában érdekes vendégek jártak a minap Burzky a lengyeországi Kielec varos polgármestere, ki 3 községi tanácsossal tanulmányulon van, a nagyobb magyarországi városok tanulmányozása céljából tartózkodott ott és a várost megszemlélte. Különösen megnyerte tetszését az Erzsébet székesegyház, melynek szépségeit nem győzte eleget dicsérni az új színházról is nagyon elismerőleg nyilatkozott. Feltűnt neki a város aszfaltburkolatának kitűnő minősége is, a mely tapasztalata szerint a legszebb és legjobb karban tartott aszfalt valamennyi eddig látott között. Ez mindjárt arra az elhatározásra indította hogy a városában készítenő aszfaltburkolat ügyében összekötetésbe fog lépni a Neuchatel Asphalt Company Limited czeggel.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle főtőn finomító és szépítő arczkreme. Nem zsiros Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Róthschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszon.

Szobrot gróf Festetics Györgynek.

A mult év végén ünnepe volt a magyar mezőgazdasági kultúra barátjainak. Akkor mult száz esztendeje annak, hogy Gróf Eestetics György messze megelőzve korát, megalapította az első magyar gazdasági iskolát: a keszthelyi Georgikont.

Ez volt első fészke a mezőgazdasági szakoktatásnak, ahol előkelő szellemek kovacsolták a tudás fegyverét a magyar mezőgazdaság számára, mely azóta tökéletesítve, legfontosabb létfenntartási eszközünké váltott. Innen röppent ki a haladás jejszava, itt fortak ki azok a nemes ösztönök, melyek munkára készítették a nemzeti törekvések ut-egyengetőit.

S kinek nagy szívéből ez a hazafias mozgalom erőt merített, az régen az egyszerűség, de áldott munkásságának emlékezete egy evszazad multán is él az eredményekben, él a nemzet köztudatában és élni fog századokon keresztül.

A Georgikon alapításának századik évfordulóját a közérület elévülhetetlen elismerése ünnepélylyé avatta, mely alkalommal földmivelésügyi Miniszterünk fölvetette azt az eszmét, hogy külvő jellel is örökítsük meg az ünnepelt emlékezetét: állítsunk szobrot gróf Festetics Györgynek, a magyar gazdasági tanügy kort megelőző alapítójának, mely indítványával kapcsolatban jelentékeny adománnyal nyitotta meg az adakozók sorát.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az indítványt örömmel karolta fel és megalakította a Festetics Szobor bizottságot.

Az eszme kivitelére immár szervezkedve vagyunk, De annak a szobornak, mely gróf Festetics György emlékéhez s a magyar gazdaközönség elismeréséhez egyaránt méltó legyen, a közadakozás filléreiből kell felépünie.

Fölvívjuk tehát a magyar gazdaközönséget, járuljon hozzá adományaival a kegyeletos terv kiviteléhez.

Hívjuk a közkegyeletet, jöjjön segítsen megteremteni a szobrot, az első szigazi értékű emlékkövet a magyar mezőgazdasági kultúra terén, amely hirdesse nagyságát a megörökítettnek s legyen tanúsága a magyar gazdák haláljeljes kegyeletének.

Adományokat a Fesztets-szoboralap javára „Fesztets Szobor-Bizottság” czimén az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárához kérjük küldeni.

A szobor-bizottság:

Jeszenszky Pál Gróf Dessewffy Aurel
b. jegyző. b. elnök.

Tagok: A földm. miniszterium részéről: Máday Izidor, Tormay Béla. Az O.M.G.E. részéről: Gróf Andrassy Aladar, Bujnovics Sándor, Forster Géza, Darányi Gyula, Kodolányi Antal, Libets Adolf, Reusz Henrik, Scitovszky János, Gr. Zselenski Róbert, Zala vármegye részéről, Dr. gr. Jankovich László, Bogyay Máté. Keszthely város részéről: Nagy István, Csirke Iván. Keszthelyi g. tanint. részéről: Dr. Csanády Gusztáv, Dr. Lovassy Sándor, Schádi János.

Mese egy nem égő lámpáról.

A rendőri hatóság figyelmébe.

A minap egy öreg, de még mindig szeretni tudó uri ember kísért egy kicziczomázott hölgyet a legsötétebb Nemzetőr-utcán. Már éppen karját akarta neki felajánlani, midőn „Világítsak talán?” kérdéssel egy lámpással arra meő szakácsné szólítja meg. — „Nem!” felel az ur. „Főlöskéges a világosság, a tűz mindig bennem van, nincs szükségem a lámpára.”

Valóban őszintén sajnálhozhatuk, hogy hősiünknek még eddigelé nem jutott még eszébe, hogy magát a csizmadia szín és a színház közt levő kapun sötétlő lámpaszegére felakassza.

Ezen nemleges cselekvés (t. i. hogy még eddig nem akasztotta fel magát a kijelölt helyre,) bizonyára mindenkit, aki este, no vagy pláne éjjel arra szokott járni, mélyen megbotránkoztat.

Mert valljuk be fikciós egy kis gázlámpa függ azon a kapun. Aki még ilyen politico-aestheticai témával, mint pl.: „sertés-kivitelünk hanyatlásának hatása a magyar népdal fejlődésére,” nem foglalkozott, az hosszabb tanulmányozás után sem volna képes már csak azért sem, mert nélkülözi a mély megfigyelőképességet, felderíteni és arra a conclusióra jutni, hogy ennek a lámpának jellemében két hatalmasan kidomborodó vonás van.

E két feltűnően jellemző vonás: a gyermekség és a szemérmesség.

A gyermekség vonás abban nyilatkozik, hogy esős időben, meg egyáltalán, ha csak sötét is van — fel. Fel, még pedig sinylődve lobogó lelkének egész mélyéből. Reszket. — Majd pedig felelmében — mint sok más gyerek — elalszik. Elalszik és belépődij nélkül elvezet a nagyerdemű közönséggel egy részletet az Egyiptomi sötétség című nagyhatású színjátékból.

A szemérmes vonás csak szép holdvilágos és csillagos éjjel érvényesül. Ekkor ugyanis a mi kis gázvilágunk nem akarván a hold és a töméntelen sok csillag dicső fényeivel versenyezni, nagy szerényen és szemérmesen visszahúzódik és megengedi a nagyközönségnek, hogy egyedül a hold és a csillagok milióinak fényében gyönyörködjenek.

No hát ez utóbbi eset megtűrhető, sőt néha szerelmi találka szemponyjából még kellemes is. Az utóbbi eset azonban legkevésbé sem tartozik a kellemes ténykörülmények körébe. Nem pedig azért, mert ha az ember színházból kijövet a színházkertnek fakkal amugy is beárnyékolta labirintjából kiszabadulandó, a sötétség miatt bizonytalan lépésekkel baladva keresi az átjárót, csak akkor veszi észre a kaput, mikor fejét már jól odaverte a kapufel-fához.

Hogy ez említett dolog nem kellemes, azt, azt hiszem, főlöskéges dolog hosszasan bizonyítani.

Az arrajáró közönség nem akarván saját fején experimentálni a koponyacsontok rugalmaságáról, elhatározta magát, hogy: testületileg fel fogja kérni a legelő említett uri embert, hogy magát a közjó és közbiztonság

érdekében haladéktalanul függessze oda fel; vagy pedig az illetékes hatóságot, hogy oda mihamarabb egy tisztességes lámpát akasztson. Egy szövege Göthe szavaival olve: „Több világosságot!”

(Beküldetett.)

Színház.

Heti műsor:

Csütörtökön: Bohém-élet.

Pénteken: Mártha. Opera.

Szombaton: ugyanaz.

Vasárnap: 13-án d. u. leszállított helyekkel: Ket huszár, egy baka, bohózat; — este randes helyárrakkal „S t r i c k e s”, népszimű.

„A Stomfay család”. Csiky Gergelynek a magyar élethől vett társadalmi sziműve vonzot tegnap este szép közönséget a színházba. A munkán, mint iránydarabon már némileg meglátszik az idő vasfoga, pl. a kataszterre szórt csipős megjegyzései a mai publikum egy része előtt már hatástalannak, holott 10—15 évvel ezelőtt a régi kataszter virágkorában, még nagyon igazak voltak, hanem azért egészben örök igazságokat és kitűnő társadalmi rajzot nyujt. Eppen azért csak helyesebbéjük felelevenítését, amint egyáltalában nagyon örülünk Csiky munkáinak a műsorba való felvételén, s Kőm j á t h y folyóidénybeli műsora a kétes értékű vagy éppen botrányos ujdonságok helyeit szerencsével kultiálja a regibb kipróbált darabok ujra szinrehozatalát.

Az előadás igen jó volt, minden szereplő becsülettel töltötte be helyét, különös d. cséret illeti Székelyt, ki nehéz szerepét művészi gonddal játszotta meg, és Szabó Irmat, ki természetesen bájjal és mégis erőteljesen jellemezte Margit egyéiségét. Igen jó volt F. Csiky a h á z y Etel is a gyermeke boldogságáért önmagát feláldozó anyja szerepében, K o m j á t h y n é a gondviselés elő megtestülesét, K o m j á t h y a jószívű bolondos Barnabást, Tápay a metódságteles és komoly Vilmos ellenszenves alakját, Sz a t h m a r y Árpád a régi zsánerű kataszteri igazgatót, K i s s Irén a szegény, de büszke és irigy vén leányt. B a r t h a és Sz i k l a i, valamint C s ü g é n y i az örökégyváró dszentri-család többi tagjait maszkban és játékbán sikerülten mutatták be. Sz e n t e s is jól adta epizód szerepét, F á y n a k azonban ezáltal nem sikerült a magát jelentéktelenségéből kiemelnie.

— a. — a.

IRODALOM.

„A Vasárnapi Ujság” november 6-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Horváth Boldizsár” (arczkepekkel) Kármán Elemértől. — „Gödöllő” (képekkel) Cserna Károlynak a „Vasárnapi Ujság” részere készített rajzai és fényképek után). — Költemények: „A király álma” Lampérth Gézától; „Gödöllő” Erdélyi Zoltántól. — „Regénytár”: „Kadocsa Ákos”. Regény Irta Vertesi Arnold (Neogrady Antal rajzaival). „A kétlábú farkas”. Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — „Vasut a magas Kaukaszban”. — „Részletek az Akhilleionkastélyból” (képekkel). — „II. Vilmos német császár és neje keleti utazása (képekkel). — „Horváth Boldizsár” (képekkel) — „Dreyfus ügye” (arczkepekkel és képekkel, a semmtűszek tagjairól és az Ördög-szigetről). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakk-játék, Képtalány, Egyveleg tb. randes heti rovatok. A Vasárnapi ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4 sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félévre 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

Merengés.

Hűs erdőben az árnyas fáknak alján,
Könnyes szemmel ha rátok gondolok
El álmodozva régi szép időkről,
Ti szép idők, ti régi jó napok.

Hej! régen volt, az a midőn fülemben
Dudolta anyám altató dalát:
„Aludj — aludj el — tonta-teneszeppen,
S ajkamra nyomta édes ajkáját.

És én aludtam is... szép volt az álom
Tündér királyfi, ündéri leány.
Álmomba láttam, mint mesélte néha
Ha sirni kezdtem édes jó Anyám!

Boldog valék és örömtelt napok közt
Repült az élet vidáman felettem.
Mosolygó arczual nézett rám anyám.
S ha bánat ért is tüstént elfeledtem.

De más idő jött! Kit oly hön szerettem
Csendes lakából im elköltözött
Most nincs ki bumra gyógyító irt adjon
Fájdalmas szívem gyászba öltözött.

Meghalt anyám s hogy busan eltemették
Ifjú koromban ime arva lettem
Bánat, keservevel egyedül maradtam
S az élet oly bus, szomorú, felettem.

Halász Imre.

Alborák Debreczenben.

— Amerikai riport. —

— „Egy szó nyilatott a hazán keresetül,
Egy röpke szóban amnyi fájdalom!”

és ez az volt, hogy Alborák bucsuzik a Kakas Mártonról. Maga a hír a legilletékesebb forrásból, a Kakas Márton szerkesztőségéből került ki és így nem volt oka senkinek se kételkedni benne. Mindjárt egy óriási szenzációs lelplezést teszünk.

Alborák megy, Alborák jön...
Sörgyár, fizetésemelés etc.

Itt számolunk be vele!
Alborák elmegy a Kakas Mártonról és a mi lapunkhoz szegődik be.

Hip, hip, hurrah!!
Mondanunk se kell, hogy mi'y emberfeletti áldozatba került nekünk Alborákot lapunk részére megnyernünk.

Csak röviden azt jegyezzük meg, hogy Debreczen városa még lapunkon kívül a következő kedvezményeket eszközölte ki Alborák számára:

1. Debreczen városa a rég óhajtott vezeték helyett a szintén kedvelt sörvezetékét állítja fel, csak hogy egyedül Alborák lakására és személyére való korlátozással.
2. A csapok éjjel-nappal Alborák rendelkezésére állanak.
3. A sörvezeték számára sörgyártást rendez be, melybe a munkásokon kívül egyedül — Alborákna k lesz szabad bejárása.
4. Behozza az általános fizetés felemelést, de egyelőre Alboráknak utalványozza ki az összes tisztviselők pótlékait. A közgyűlés feladata lesz e kérdést állandóan szabályozni.

Előleg. Éljen Alborák.

Azonkívül még a következő pontról bírunk tudomással:

5. Alborák bármely nap és a nap bármely szakában, akár éjfélkor is megjelenhet a városi pénztárnál és előlegel vehet fel. Ha kellő mennyiségű készpénz nem állna rendelkezésre, a tisztviselők fizetéséből vonandó le egyenlő részekben a szükségelt összeg.

Lapunk természetesen szintén nem riad vissza semmi áldozattól, mely a város által nyújtott kedvezményeket s o k b a n f e l ü l m u l j a.

Elég lesz talán azt jelezni, hogy lapunk állandó kölcsön vonatot vásárolt, mely Kőbánya és városuk között folyton közle

kedik és Alborák személyén kívüli még csak sörös hordókat szabad vinni.

Alborák megérkezik. Egy kocsi rakomány sörrel üdvözlök. Az Angol királynőbe száll Tudósítónk és Alborák.

Ma d. e. a következő táviratot kaptuk :
Debrezen napilap szerkesztősége
Debrezen.

D. u. 3-kor külön vonattal érkezem. Az Angol királynőbe szállok.

Alborák.
Mondanunk se kell, hogy e hír mindnyájunkat kellőleg meghatott és 3 órakor meghajtott lovakkal kimentünk a pályaudvarra. Előzőleg egy kocsi rakomány seres hordót vásároltunk.
Nemsokára feltűnt a seres hordókkal elmésen díszített külön vonat és Alborák kiszállt.

Mi éljenzéssel fogadtuk.
Főnökünk örömeire és a seres hordókra utalt.

Alborák gyors egymásutánban kiürített 10 korsó sört, azután így szólt :
— Szomjas vagyok ! mi azonban nem értünk rá bámulatunknak kifejezést adni, mivel Alborák egy fiakkerbe ült, és elhajtott az Angol királynőbe.

Tudósítónkat rögtön utánna küldöttük.

Alborák tévedése. Quóta és kvótakules. — 8!8!8! Alsörák.

Később tudtuk meg, hogy Alborákot a fiakker nem az Angol királynőbe, de alakjában tett tévedésénél fogva az orth. rabbinushoz vitte.
Tudósítónk sörre hordókból elmésen szerkesztett kerékpárján bejárta a várost, míg végre Alborákot az Oroszlán csap-asztalán fedezte fel.

Alborák mozdulatlanul feküdt az asztalon és egy csó volt a szájában.

Tudósítónk feleje tartott.

Megrázta Alborákot, de mivel az mozdulatlanul maradt, a rejtély megoldására indult.

Követte a csó utját s 10 sörös hordóból elmésen kombinált rendszerhez találta azt erősítve. Mivel pedig Alborák nem volt hajlandó válaszolni kérdéseire, elvágta a csövet és sör patakzott a földre.

Alborák dühösen felugrott és tudósítónkat nyakon ragadta.

— Ezért ön elégtételt fog nekem adni !
— Hejyes ! De előbb feleljen pár kérdésemre.

— Nem ! 8!8!8!
— Mit jelent ez ? Talán cucilista ?

— Igen ! sör cucilista : Ime elvem : 8 órai pihenés, 8 órai előlegkérés, 8 órai sörözés.

— Bravó ! Ez jól volt mondva, hanem nem mondaná meg véleményét a quotáról.

— Mit ért ön ezalatt ?
— Hát a quota az arányszámot jelenti, a két birodalom terheinek eivállásánál.

— Mit gondol, befolyással van ez a sörházakra ?

— Nem ? Lenna szives azonban megmagyarázni miért inkonzekveus a neve életmódjával !

Alborák tajtékzott dühében.

— Az én nevem ? Ne merje bémocskolni.

— Nem is akarom, de minek is hívják önt.

Alborák-nak, mikor Alsörák volna a megfelelőbb ?

— Látja ezen én is gondolkoztam.

— És mi eredményre jutott ?
— Már elfelejtettem !

— Bravó ! hanem megengedi, hogy tovább folytassam az interviemet ? — (Alborák u. i. végigragta magát a padlón és szürcsölte a sört.)

Alborák zavara. Leleplezések. Ársör. Menekülés. Alborák marad.

Alborák keresgélgni kezdett a zsebében és egy kézlexikont húzott ki.

— Hogy is mondta kérem ? inter. . .
— Interview (ejtsd interjув.)

— Már el is felejtetem, hogy irják, de most látom, helyes, köszönöm.

Zsebre tette a könyvet.

Tudósítónk tovább interjувolt.

— Született ? !
— Nem vagyok biztos benne, hogy születtem-e.

— Nem bi-zo-nyos ? — Magyarázza meg !

— Ha jól emlékszem, éees anyám ikreket szült.

En Alborák, fivérem Főborák nevet nyert a keresztiségben.

— De akkor mégis született ?
— Igen, most már jobban emlékezem. Csakhogy egy baj van a dologban.

— És ez ?
— Ez pedig az, hogy mi testvérek rendkívül hasonlítottunk egymáshoz és egy nap egyikünköt halva találtak a radványi tóban.

— De ez nem ön volt !
— Sőt nagyon ! most is azt hiszem, hogy én voltam az, a ki befult. Hasonlítottunk.

Tudósítónk első pillanatban meghökken, de zzután visszanyerve nyugodtságát, Alborákra rohant, hogy kényszerzubbonyba tegye. Ebben megakadályozta a véletlen.

A kiömlő sör ugyanis lassanként kezdte megtölteni a szobát és tudósítónknak már ajkáig ért.

— Meneküljünk. Árvis ! Belefulunk !
— Helyesebben Ársör — jeryzé meg elmésen Alborák — ön ha akar, mehet, én maradok, ngyis mindig leghőbb vágyamat képezte egy sörár azaz ársör.

Tudósítónk a szelelő lyukon elszelelt s Alborákról eddig semmi biztató hirt nem kaptunk.

Mocsáry Miklós.

Szerkesztői üzenetek.

Halász J. Helyben. Versei közül egyik bevált, a másik kettőnek ha az utolsó strofáit átalakítja : szintén közölni fogjuk, — de így nem tehetjük. Ezt a két kifogásolt költeményt kidolgozás végett szerkesztőségünkben át veheti.

Vajda urhoz Helyben. Ehhez hasonló témájú és így ügyesen összetéremtett közleményeknek máskor is mindig készséggel adunk helyet !

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel hogy szabóüzletünk

kész férfi- és gyermek- ruhaáru osztályát

feloszlátjuk s meglevő nagy készletünket

igen jutányos áron

véglegesen kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

Férfi és női bőrkesztyűk minden színben 1 frt párja.

Uri és női divat áruház IFJ. KOVÁCS S.

Kossuth-utca

1-ső tkpénztár épület,
a következő cikkekét ajánl

mélyen leszállított áron

fehér ingek,
sima és redős alsónadrágok

harisnyák

téli kesztyűk,

Jäger ingek,
nyakkendők,

gallérok, kézellők,
esőernyők,

férfi, női és gyermek czipők,

valódi angol kalapok,

sapkák

fésűk, kefék, szappanok,
uti bőröndök

stb. itt fel nem sorolt cikkek

bámulatoltsó árban
beszerezhetők
a fenti czégnél.

Férfi és női bőrkesztyűk minden színben 1 frt párja.

Hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás.

Visszavonhatatlanul az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő

női és uri divat szövetek,
függönyök, szőnyegek,
Paplanok, vásznak,
kész fehérneműek, Velesek,
Cretonok, asztalneműek,
óriási választék kötényekben,
nyakkendők, esőernyők,
zsebkezdők és mindenféle
divat áruk

a beszerzési áron alul

adatnak el,

minden vásárlás csak félárba
kerül, ezen rendkívüli kedvező
alkalmat nem lehet eléggé
ajánlani az érdeklődők figyel-
mébe.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a Bika szállodával szemben.

Harzi kanári

kitűnő mély hanggal, morgással,
csengetéssel stb. ad: k 10, 8, 6, 5 és
4 frtért darabonként, eleven megér-
kezés, biztosítás és jótállás mellett. Becserelés
megengedve, 8 napi próbaidő. A helyes keze-
lésre irányuló utasítás hivatkozással ezen lapra
ingyen mellékeltek. Kijutott 1898. január-
ban 6 ezüst éremmel.

J. R. BREZINA

nemes harzi kanárok nevelője Linz a/D.
N. B. Árusítóknak! 800 drbot nagyobb cso-
portban eladok. Árusítói ár.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynők,
kik törvényszerűen megengedett sorsje-
gyeknek részletfizetésre való eladásával,
egy nagy pénztintézet (részvénytársaság)
számlájára foglalkozni óhajtanak.
Alánlatok «Mercator» czimen: Eckstein
Bernát hirdetési irodájába Budapest,
V., Fűrdő-utca 4. intézendők.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizelendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
15650	" "	170
	" "	130
	" "	100
	" "	80
	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték
nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50.000**
sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék sze-
rint az összes sorsjegyek fele feltétlenül
nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000
koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb
nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti
sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és
pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.- frt
" fél " " " " " 3.- "
" negyed " " " " " 150 "
" nyolczad " " " " " -75 "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges
beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisz-
telt vevőinknek a hivatalos húzási
jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig
díjtalanul állanak rendelkezésre. A
húzások a magy. kir. kormány
ellenőrzése mellett nyilvánosan
történnek és azoknál mindenki meg-
jelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb,
legkésőbb azonban

f. é. november hó 17-ig
a húzás napjáig hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárusítói

BUDAPEST, V., Váci-körút 4a.

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre..... I. osztály magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a
hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt } utánvételezni kérom } A nem tetsző törlendő.
} postatalványnyal küldöm. }

Pontos cím: .....